

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10693 - Processos i Contextos Educatius
Grup	Grup 4, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10693 - Processos i Contextos Educatius
Crèdits	0,72 de presencials (18 hores) 2,28 de no presencials (57 hores) 3 de totals (75 hores).
Grup	Grup 4, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Antoni Bauza Sampol antoni.bauza@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

L'assignatura "Processos i contextos educatius", juntament amb la de "Característiques organitzatives i curriculars de les etapes i dels centres d'ensenyament secundari" i la de "Interacció i convivència a la'aula", forma part del mòdul "Processos i contextos educatius", que amb els mòduls "Aprenentatge i desenvolupament de la personalitat" i " Societat, família i educació", s'inclou en el bloc genèric dels Màster en Formació del Professorat".

D'entre els objectius del màster aquesta assignatura es relaciona directament amb els següents:

- * Conèixer la normativa i l'organització institucional del sistema educatiu i els models de millora de la qualitat aplicables als centres educatius.
- * Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seva situació actual, perspectives i la interrelació amb la realitat social de cada època.
- * Conèixer i analitzar de forma crítica la professió docent en l'actualitat i les concepcions personals sobre la mateixa.
- * Conèixer les institucions i els models de formació permanent, la investigació i la innovació educatives.

Requisits

Els únics requisits que s'han de satisfer són els generals d'admissió al màster.

L'assignatura té un caràcter de formació bàsica i genèrica i, per tant, no té requisits essencials ni recomanables.

Competències

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10693 - Processos i Contextos Educatius
Grup	Grup 4, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Les competències que es descriuen a continuació no són exclusives d'aquesta assignatura. L'assoliment d'aquestes precisa la integració d'aprenentatges que es desenvolupen en les diferents assignatures del mòdul 1.2., el qual comparteix el nom de l'assignatura *Processos i contextos educatius*, i en altres mòduls que integren el bloc genèric. Per tot això la contribució de l'assignatura a cada una de les competències pot donar-se en diferents graus, es a dir, el desplegament de continguts i la proposta d'activitats pot relacionar-se de manera més directa i concreta amb algunes competències, mentre que la contribució a d'altres pot considerar-se més perifèrica o precisarà del complement i treball més específic en altres assignatures del màster.

Específiques

- * Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els diferents aspectes relacionats amb la professió docent (CE41).
- * Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge que, basant-se en el treball individual i cooperatiu, facilitin l'aprenentatge de la matèria i fomentin l'educació en valors, la igualtat de drets, la ciutadania, el respecte als drets humans i la contribució individual i col·lectiva a la sostenibilitat social i ambiental (CE27).
- * Conèixer les institucions, models i vies per a la formació permanent, la investigació i la innovació educatives, valorant aquests com una necessitat inherent a l'exercici professional (CE44).

Genèriques

- * Conèixer la normativa i l'organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat aplicables als centres educatius (CG9).
- * Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribueixin a fer el centre un lloc de participació i cultura en l'entorn on estigui situat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació dels estudiants de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, investigació i la innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge (CG8).

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

El temari es desplega en tres grans blocs de continguts.

Continguts temàtics

- Bloc 1. Els contextos o àmbits educatius i els problemes transversals al sistema educatiu
  - 1.1. Principals problemàtiques que afecten el sistema educatiu.
  - 1.2. Els contextos o àmbits educatius de la societat contemporània. L'educació formal, no formal i informal.
  - 1.3. Les relacions entre els contextos o àmbits educatius.
  - 1.4. Les TIC al centre educatiu.
- Bloc 2. L'organització dels centres educatius
  - 2.1. Legislació i normes bàsiques del Sistema Educatiu.
  - 2.2. Els òrgans de govern i de coordinació docent.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10693 - Processos i Contextos Educatius
Grup	Grup 4, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

2.3. Els instruments de gestió dels centres educatius.

Bloc 3. El nou perfil del professorat

3.1. Les funcions del professorat a la LOMCE.

3.2. Les funcions socioeducatives de l'educació i del professorat.

3.3. Competències professionals dels docents.

3.4. La formació permanent del professorat.

Metodologia docent

S'exposarà el contingut teòric dels temes a través de classes teòrico-pràctiques (grup gran), seguint diversos textos, material audiovisual i lectures de referència que serviran per a fixar els coneixements lligats a les competències previstes. Aquestes classes donaran pas a debats i a classes pràctiques en les quals s'aplicaran els continguts adquirits a situacions i contextos reals a partir de resolució de problemes, comentaris de textos, etc., amb la qual cosa es permetrà a l'alumnat d'iniciar-se i desenvolupar les competències previstes.

El professorat proposarà la realització d'activitats de treball en grup i individuals per a la realització de les quals tendran el suport del docent.

Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'alumne, l'assignatura forma part del projecte Campus Extens, dedicat a l'ensenyament flexible i a distància, el qual incorpora l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. Així, mitjançant la plataforma de teleeducació Moodle l'alumne tindrà a la seva disposició un calendari amb notícies d'interès, documents electrònics i enllaços a Internet i propostes de pràctiques de treball autònom.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes pràctiques	Classes magistrals i activitats pràctiques amb participació de l'alumnat	Grup gran (G)	En aquestes sessions es combinaran les presentacions del professor amb activitats d'aprenentatge individual i d'aprenentatge cooperatiu, mitjançant la distribució de l'alumnat en petits grups. Es fomentarà la intervenció de l'alumnat en aquestes classes on es presentaran els continguts teòrics mitjançant la discussió en gran i mitjà grup, la realització d'activitats pràctiques relacionades amb els continguts presentats i la posada en comú dels diferents punts de vista a partir de les explicacions del professor i del material complementari que s'aporti. Entre les tasques que es proposaran hi figuraran: - Breus presentacions magistrals del professor. - Debats a l'aula. - Anàlisi i comentari de documents i materials. - Presentació de situacions i estudi de casos i posterior anàlisi. - Anàlisi de documents audiovisuals.	16
Avaluació	Activitat de síntesi i realització d'un cas pràctic	Grup gran (G)	A la darrera sessió, l'alumnat haurà de realitzar una activitat de síntesi i haurà de resoldre un cas pràctic, per tal de demostrar l'assoliment dels continguts treballats i la capacitat de relacionar els diferents blocs del mòdul.	2

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10693 - Processos i Contextos Educatius
Grup	Grup 4, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Aprofundiment del temari	Prèvia o posteriorment a l'exposició dels temes per part del professor, l'alumne haurà d'aprofundir en la matèria a través de lectures complementàries, reflexió, recerca documental, etc. Per facilitar aquesta tasca a cada tema s'indicaran les fonts que s'han de consultar, les quals es posaran a disposició de l'alumnat a l'entorn moodle de campus extens.	30
Estudi i treball autònom individual	Disseny i elaboració de la carpeta d'aprenentatge de l'assignatura	L'alumnat haurà d'elaborar una carpeta d'aprenentatge de l'assignatura que incorporarà les tasques i reflexions que se'ls proposaran a principi de curs. Les instruccions precises per a la realització d'aquesta carpeta d'aprenentatge es proporcionaran a l'inici del curs.	27

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Observacions:

1. Per a poder avaluar positivament l'assignatura, caldrà que l'alumne lliuri totes les activitats obligatòries – treballs en grup, carpeta d'aprenentatge i activitat de síntesi+cas pràctic-i haver assistit com a mínim al 70% de les sessions, participant i implicant-se en el desenvolupament d'aquestes de forma satisfactòria.
2. Totes les activitats obligatòries tenen una data límit de lliurament que s'especificarà a l'inici del curs.
3. Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació.
4. El plagi d'alguna part o de la totalitat d'un treball o copiar a un examen és motiu de desqualificació; en aquest cas l'estudiant s'haurà de matricular novament el següent curs acadèmic per a poder superar l'assignatura.

Classes magistrals i activitats pràctiques amb participació de l'alumnat

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	En aquestes sessions es combinaran les presentacions del professor amb activitats d'aprenentatge individual i d'aprenentatge cooperatiu, mitjançant la distribució de l'alumnat en petits grups. Es fomentarà la intervenció de l'alumnat en aquestes classes on es presentaran els continguts teòrics mitjançant la discussió

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10693 - Processos i Contextos Educatius
Grup	Grup 4, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

en gran i mitjà grup, la realització d'activitats pràctiques relacionades amb els continguts presentats i la posada en comú dels diferents punts de vista a partir de les explicacions del professor i del material complementari que s'aporti. Entre les tasques que es proposaran hi figuraran: - Breus presentacions magistrals del professor. - Debats a l'aula. - Anàlisi i comentari de documents i materials. - Presentació de situacions i estudi de casos i posterior anàlisi. - Anàlisi de documents audiovisuals.	
criteris d'avaluació	Es valorarà l'assistència (es obliga a un mínim d'un 70% de les sessions) i la participació en les classes. Es valorarà la implicació de l'alumnat en el treball en grups, la capacitat de treball en equip, com també les actituds.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Activitat de síntesi i realització d'un cas pràctic

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	A la darrera sessió, l'alumnat haurà de realitzar una activitat de síntesi i haurà de resoldre un cas pràctic, per tal de demostrar l'assoliment dels continguts treballats i la capacitat de relacionar els diferents blocs del mòdul.
criteris d'avaluació	Aquesta activitat requerirà a l'alumne demostrar la seva capacitat de síntesi, aplicació i reflexió envers els continguts treballats a l'assignatura. Es valorarà la correcta exposició dels continguts adquirits i la relació que l'alumne estableixi entre ells, com també la organització i la coherència en la seva exposició. Les preguntes podran requerir el desenvolupament d'un tema, respondre de forma breu a preguntes relacionades amb les competències específiques de l'assignatura, relacionar els continguts presentats en els diferents blocs o respondre un cas pràctic.

Percentatge de la qualificació final: 35% amb qualificació mínima 3

Disseny i elaboració de la carpeta d'aprenentatge de l'assignatura

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	L'alumnat haurà d'elaborar una carpeta d'aprenentatge de l'assignatura que incorporarà les tasques i reflexions que se'ls proposaran a principi de curs. Les instruccions precises per a la realització d'aquesta carpeta d'aprenentatge es proporcionaran a l'inici del curs.
criteris d'avaluació	La carpeta d'aprenentatge serà elaborada de forma individual i es valorarà la planificació, estructura, aspectes formals, capacitat de reflexió, activitats d'ampliació, etc.

Percentatge de la qualificació final: 45% amb qualificació mínima 3

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Els estudiants disposaran de materials i recursos per al seguiment de l'assignatura, els quals estaran disponibles a l'aula virtual de l'assignatura. Aquests materials es consideraran bibliografia bàsica.

Bibliografia bàsica

ANTÚNEZ, S., GAIRÍN, J. (1996). Pràctica i fonaments de l'organització escolar., Barcelona: Graó, 1996.
ESTEVE, J.M. El sistema educativo ante la encrucijada del cambio social: una mirada hacia el futuro. Disponible a <http://www.monografias.com/trabajos32/sistema-educativo-encrucijada-cambio-social/sistema-educativo-encrucijada-cambio-social.shtml>.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10693 - Processos i Contextos Educatius
Grup	Grup 4, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

- GAIRÍN, J.; ANTÚNEZ, S. (2008). Organizaciones educativas al servicio de la sociedad. Madrid: Wolters Kluwer.
- IMBERNON, F (2010). Procesos y contextos educativos. Enseñar en las instituciones de educación secundaria. Barcelona: Graó.
- IMBERNÓN, F. (2014). Calidad de la enseñanza y formación del profesorado. Un cambio necesario. Barcelona: Octaedro.
- OLIVER, J. (1997). Gestió i Direcció de Centres Escolars. Una introducció. Palma: Universitat de les Illes Balears.
- PERRENOUD, P. (2007). Diez nuevas competencias para enseñar. Invitación al viaje. Barcelona: Graó.

Bibliografía complementària

- ANTÚNEZ, S. (2000). La acción directiva en las instituciones escolares. Análisis y propuestas. Barcelona: ICE-Horsori.
- ARNAIZ, P.; DÍEZ, M.C; DÍEZ DE ULZURRUN, A; NOTÓ, F; PUIG, J.M. I ALTRES. (2001). La acción tutorial . Barcelona: Graó.
- BARBERÀ, E. (2000). Avaluació de l'ensenyament, avaluació de l'aprenentatge. Barcelona: Edebé.
- BARBERÀ, E; MAURI, T; ONRUBIA, J. (Coords.) (2008). Cómo valorar la calidad de la enseñanza basada en las TIC. Pautas e instrumentos de análisis. Barcelona. Graó.
- BISQUERRA, R. (Coord.) (2002). La práctica de la orientación y la tutoría . Barcelona: Praxis.
- BOLÍVAR, A. (2000). Los centros educativos como organizaciones que aprenden. Madrid: La Muralla.
- CANO, E. (2005). Com millorar les competències del docents. Guia per a l'autoavaluació i el desenvolupament de les competències dels professorat. Barcelona: Graó.
- CANTÓN MAYO, I. (coord.) (1996). Manual de Organización de centros educativos. Barcelona: Oikos-Tau.
- CEBRIÁN, M. (1997): Nuevas competencias para la formación inicial y permanente del profesorado. Revista Electrónica de Tecnología Educativa, 6. Disponible a: <http://www.uib.es/depart/gte/revelec6.html> [Data de consulta: maig de 2009.]
- CPR; EOEP; SITE de Badajoz (1997): Guía para la reflexión y la evaluación de lapropia práctica docente. Disponible a: ESTEBARANZ, A. (2001): «La enseñanza como tarea del profesor». A c.
- DOMÉNEC FRANCESCH, J. (1994). «Organización de los recursos humanos». A: GAIRÍN, J.; DARDER, P. Organización de Centros Educativos. Aspectos básicos. Barcelona: Praxis.
- ESCAMILLA, A. (2008). Las competencias básicas. Claves y propuestas para su desarrollo en los centros. Barcelona: Graó.
- ESCAMILLA, A. (2009). Las competencias en la programación de aula. Barcelona: Graó.
- GAIRÍN, J.; DARDER, P. (1994). Organización de Centros Educativos. Aspectos básicos. Barcelona: Praxis.
- GENTO, S. (1994). Participación en la gestión educativa. Madrid: Aula XXI. Santillana.
- IMBERNON, F. (2007). La formación permanente del profesorado. Nuevas ideas para formar en la innovación y el cambio. 10 ideas clave. Barcelona Grao.
- LÓPEZ, J. (1992). «Liderazgo para el cambio institucional: funciones, estrategias y formación de los directores escolares». A: ESCUDERO, J. M.; LÓPEZ, J. Los desafíos de las Reformas Escolares. Cambio educativo y formación para el cambio. Madrid: Arquetipo Ediciones.
- LÓPEZ HERNANDEZ, A. (2007). El trabajo en equipo del profesorado. 14 Ideas clave. Barcelona: Graó
- LORENZO DELGADO, M. (coord.) (1997). La organización y gestión del centro educativo: Análisis de casos prácticos. Madrid: Ed. Universitas.
- MARCELO, C. (2001).La función docente. Madrid. Síntesis.
- MARINA, JOSÉ A.; BERNABEU, R. (2007). Competencia social y ciudadana. Madrid: Alianza Editorial.
- MARTIN, E.; TIRADO, V (Coords.) (1996). La Orientación Educativa y Profesional en la Educación Secundaria. Barcelona. ICE de la Universitat de Barcelona/ Horsori.
- MARTÍN GARCÍA, X.; PUIG ROVIRA, JOSEP M^a (2007). Les set competències bàsiques per educar en valors. Barcelona: edit. Graó.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10693 - Processos i Contextos Educatius
Grup	Grup 4, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

MAURI, T.; ONRUBIA, J. (1994). Decisiones sobre metodología didáctica. Cuadernos de Pedagogía .núm. 223, (pág.39-44).

OLIVER, M.F. (2007). La formació per a la docència. Palma: Edicions Ferran Sintès.

PERRENOUD, P. (2004). Desarrollar la práctica reflexiva en el oficio de enseñar. Barcelona: Graó.

PUIG ROVIRA, J. (1999). Feina d'educar. Barcelona: Edicions 62.

SCHÖN, D. (1998). El profesional reflexivo. Como piensan los profesionales cuando actúan. Madrid: Paidós.

TRILLA, J. (1985). Ensayos sobre la escuela. El espacio social y material de la escuela. Barcelona: Laertes.

TRILLA, J. (1997). Relaciones entre la educación formal, no formal i la informal. En la educación fuera de la escuela. México. Ariel.

Altres recursos

- LLEI ORGÀNICA 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE 106, de 4-5-2006) amb modificacions introduïdes per la LOMCE_LLEI ORGÀNICA 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat (BOE 295, de 10-12-2013)

- Decret 73/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears.

- DECRET 95/2010, de 30 de juliol, pel qual es modifica el Decret 73/2008, de 27 de juny, que estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB 07/08/2010 núm. 116).

- Decret 82 /2008, de 25 de juliol, pel qual s'estableix l'estructura i el currículum del batxillerat a les Illes Balears.

- DECRET 120/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el reglament orgànic dels instituts d'educació secundària (BOIB 05/10/02 núm. 120) art.69 derogat pel Decret 39/2011 de 29 d'abril (BOIB 05/05/2011 núm. 67).

- Instruccions de la Direcció General d'Administració, Ordenació i Inspecció Educatives sobre l'elaboració de les programacions didàctiques a l'educació primària i a l'educació secundària obligatòria de les Illes Balears per al curs 2009-2010 (01/09/2009).

- ORIENTACIONS per a l'elaboració de la concreció curricular i de les programacions didàctiques. DGAOIE (20/11/2009)

- RESOLUCIÓ del conseller d'Educació i Cultura per la qual s'aproven les instruccions d'organització i funcionament dels centres públics d'educació secundària, per al curs vigent. Disponible a http://weib.caib.es/Normativa/educacio/index_general_.htm

